

۱- حاصل ضرب‌های زیر را به دست آورید.

$$\begin{array}{r} 52 \\ \times 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 421 \\ \times 3 \\ \hline \end{array}$$

« پاسخ »

$$\begin{array}{r} 52 \\ \times 7 \\ \hline 350 \leftarrow 50 \times 7 = 350 \\ + 14 \leftarrow 2 \times 7 = 14 \\ \hline 364 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 421 \\ \times 3 \\ \hline 1200 \leftarrow 400 \times 3 = 1200 \\ 60 \leftarrow 20 \times 3 = 60 \\ + 3 \leftarrow 1 \times 3 = 3 \\ \hline 1263 \end{array}$$

۲- حاصل ضرب زیر را به صورت تقریبی بنویسید.

$$48 \times 59 \xrightarrow{\text{تقریبی}}$$

« پاسخ »

$$48 \times 59 \xrightarrow{\text{تقریبی}} 50 \times 60 = 3000$$

۳- حاصل عبارت‌های زیر را به دست آورید.

$$\begin{aligned} 3 \times 70 &= \\ 200 \times 600 &= \\ 40 \times 20 \times 30 &= \\ 4 + 4 \times 3 - 12 &= \end{aligned}$$

« پاسخ »

$$\begin{aligned} 3 \times 70 &= 210 \\ 200 \times 600 &= 120000 \\ 40 \times 20 \times 30 &= 24000 \\ 4 + 4 \times 3 - 12 &= 4 + 12 - 12 = 4 \end{aligned}$$

۴- اکرم ۳۰۰۰ ریال داشت. او ۵ کتاب ۲۸۰ ریالی و یک کیف به قیمت ۸۹۰ ریال خرید. اکرم چند ریال خرج کرده است؟ چند ریال برایش باقی مانده است؟

« پاسخ »

$$\begin{aligned} 280 \times 5 &= 1400 && \text{قیمت کتاب، ریال} \\ 1400 + 890 &= 2290 && \text{اکرم 2290 ریال خرج کرده است.} \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 2910 \\ - 2290 \\ \hline \end{array}$$

۷۱۰ ریال برایش باقی مانده است. ۰ ۷ ۱ ۰

۵- ضرب و تقسیم زیر را انجام دهید.

$$\begin{array}{r} 4521 \\ \times 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 82 \overline{) 9} \\ \hline \end{array}$$

« پاسخ »

$$\begin{array}{r} \boxed{1} \\ 4521 \\ \times 3 \\ \hline 13563 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 82 \overline{) 9} \\ -81 \\ \hline 01 \end{array}$$

۶- یکی از دانش‌آموزان کلاس سوم در تابستان گذشته به این ترتیب کتاب داستان و علمی را مطالعه کرد. روز اول ۶ صفحه خواند و تصمیم گرفت هر روز ۲ برابر روز قبل مطالعه کند. او در روز چهارم چند صفحه مطالعه کرده است؟

« پاسخ »

صفحه	$6 \times 2 = 12$	روز دوم
صفحه	$12 \times 2 = 24$	روز سوم
صفحه	$24 \times 2 = 48$	روز چهارم

هزاران آفرین بر دانش‌آموزانی که اهل علم و عمل هستند و می‌کوشند تا به هدفشان برسند.

۷- محیط مثلثی به ضلع ۲۸۵۶ میلی‌متر چند میلی‌متر می‌شود؟

« پاسخ »

محیط مثلث متساوی‌الاضلاع = اندازه‌ی یک ضلع $\times 3$

$$\begin{array}{r} \textcircled{0} \textcircled{0} \textcircled{0} \\ 2856 \\ \times 3 \\ \hline 8568 \end{array}$$

محیط ۸۵۶۸ میلی‌متر است.

۸- باغچه‌ای به شکل لوزی داریم که طول هر ضلع آن ۲۴۵۶ سانتی‌متر است. دور این باغچه را ۳ ردیف سیم خاردار کشیده‌ایم. چند سانتی‌متر سیم خاردار مصرف شده است؟

« پاسخ »

محیط لوزی = اندازه‌ی یک ضلع $\times 4$

$$\begin{array}{r} \textcircled{0} \textcircled{0} \textcircled{0} \\ 2456 \\ \times 4 \\ \hline 9824 \end{array}$$

محیط لوزی ۹۸۲۴

$$\begin{array}{r} \textcircled{2} \textcircled{0} \\ 9824 \\ \times 3 \\ \hline 29472 \end{array}$$

۲۹۴۷۲ سانتی‌متر سیم خاردار لازم است.

۹- زمینی به شکل مربع است و هر ضلع آن ۱۳۴۰ متر است. دور زمین را دو ردیف سیم خاردار کشیده‌ایم. چند متر سیم خاردار نیاز داریم؟

« پاسخ »

محیط مربع = اندازه‌ی یک ضلع $\times 4$

$$\begin{array}{r} \textcircled{00} \\ 1340 \\ \times 4 \\ \hline 5360 \end{array}$$

محیط مربع ۵۳۶۰

$$\begin{array}{r} \textcircled{0} \\ 5360 \\ \times 2 \\ \hline 10720 \end{array}$$

۱۰۷۲۰ متر سیم خاردار لازم است.

۱۰- در یکی از شهرهای ایران هر ساعت ۲۴۵۸ نفر با وسیله‌ی حمل و نقل مترو جا به جا می‌شوند. در ۸ ساعت چند نفر جا به جا می‌شوند؟

« پاسخ »

$$\begin{array}{r} 2458 \\ \times 8 \\ \hline 16000 \\ + 3200 \\ + 400 \\ + 64 \\ \hline 19664 \end{array}$$

در ۸ ساعت 19664 نفر جا به جا می‌شوند.

۱۱- در ساعت ریاضی خانم معلم ۶ بسته‌ی ۱۲ تایی چینه را بین ۸ گروه کلاس تقسیم کرد. به هر گروه چند چینه داده است؟

« پاسخ »

تعداد چینه‌ها ۷۲ تا می‌باشد. $12 \times 6 = 72$
به هر گروه ۹ چینه داده است. $72 \div 8 = 9$

۱۲- در هفته‌ی بزرگداشت مقام معلم، خانم مدیری ۴۵ شاخه گل خرید و دسته گل‌هایی ۵ شاخه‌ای درست کرد. این دسته گل‌ها را می‌توان به چند خانم معلم هدیه داد؟

« پاسخ »

$$\begin{array}{r} 45 \quad | \quad 5 \\ - 45 \quad | \quad 9 \\ \hline 00 \end{array}$$

خانم مدیر به ۹ معلم دسته گل‌ها را هدیه داد

معلم عزیز: روز و روزهای مبارک باد.

نادرست	درست
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

- ۱۳- درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را در جدول مشخص کن.
- ۱- تقسیمی درست است که باقی مانده کم‌تر از مقسوم‌علیه باشد.
 - ۲- بزرگ‌ترین عدد هر تقسیم، مقسوم‌علیه نامیده می‌شود.
 - ۳- تقسیم ۷۹ بر ۹ باقی مانده دارد.
 - ۴- تقسیم یعنی قسمت کردن هر چیزی به دسته‌های مساوی.

« پاسخ »

بزرگ‌ترین عدد هر تقسیم، مقسوم نام دارد.

نادرست	درست	
☐	☒	← ۱
☒	☐	← ۲
☐	☒	← ۳
☐	☒	← ۴

۱۴- هر تقسیم را به خارج قسمت مناسب وصل کن.

$$\begin{array}{r} 38 \\ | \quad 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 75 \\ | \quad 8 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 83 \\ | \quad 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 57 \\ | \quad 8 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 63 \\ | \quad 9 \\ \hline \end{array}$$

۹

۳

۶

۷

۲

« پاسخ »

$$\begin{array}{r} 38 \\ | \quad 6 \\ -36 \\ \hline 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 75 \\ | \quad 8 \\ -72 \\ \hline 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 83 \\ | \quad 9 \\ -81 \\ \hline 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 57 \\ | \quad 8 \\ -56 \\ \hline 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 63 \\ | \quad 9 \\ -63 \\ \hline 0 \end{array}$$

۹

۳

۶

۷

۲

۱۵- پاسخ سوالات را با راه حل بده.

الف) هر دو جین برابر ۱۲ عدد است. ۵ دو جین خودکار چند خودکار است؟

ب) ۶ برابر عدد ۷۰۵ چه عددی است؟

ج) مساحت مستطیلی به طول ۱۸ متر و عرض ۹ متر چند متر مربع است؟

د) ۷ بسته‌ی ۱۸ تایی مداد چند مداد می‌شود؟

« پاسخ »

$\begin{array}{r} 12 \\ \times 5 \\ \hline 60 \\ + 10 \\ \hline 60 \end{array}$ <p>(الف)</p>	$\begin{array}{r} 705 \\ \times 6 \\ \hline 4200 \\ + 000 \\ + 30 \\ \hline 4230 \end{array}$ <p>(ب)</p>	$\begin{array}{r} 18 \\ \times 9 \\ \hline 90 \\ + 72 \\ \hline 162 \end{array}$ <p>(ج)</p>	$\begin{array}{r} 18 \\ \times 7 \\ \hline 70 \\ + 56 \\ \hline 126 \end{array}$ <p>(د)</p>
--	--	---	---

۱۶- سه کارتن داریم در هر کارتن ۸ شانه تخم مرغ ۳۰ تایی وجود دارد. کل تخم مرغها چند عدد است؟

« پاسخ »

در این سه کارتن جمعاً ۷۲۰ تخم مرغ هست.

$$3 \times \cancel{(8 \times 30)} = 3 \times 240 = 720$$

۱۷- حاصل ضربها را به صورت ذهنی به دست بیاور.

$5 \times 3 \times 10 = \bigcirc$	$2 \times 8 \times 5 = \bigcirc$
$3 \times 4 \times 100 = \bigcirc$	$8 \times 4 \times 10 = \bigcirc$
$2 \times 5 \times 6 = \bigcirc$	$9 \times 2 \times 5 = \bigcirc$
$4 \times 3 \times 100 = \bigcirc$	$7 \times 8 \times 100 = \bigcirc$

« پاسخ »

دانش آموز زرنگ و کوشا حتماً جدول ضرب را حفظ هستی و به راحتی پاسخ گوی سوالات خواهی بود.

$\begin{array}{r} 15 \\ \cancel{(5 \times 3)} \times 10 = 150 \end{array}$	$2 \times 8 \times 5 = 80$
$\begin{array}{r} 12 \\ \cancel{(3 \times 4)} \times 100 = 1200 \end{array}$	$8 \times 4 \times 10 = 320$
$\begin{array}{r} 10 \\ \cancel{(2 \times 5)} \times 6 = 60 \end{array}$	$9 \times 2 \times 5 = 90$
$\begin{array}{r} 12 \\ \cancel{(4 \times 3)} \times 100 = 1200 \end{array}$	$7 \times 8 \times 100 = 5600$

۱۸- مادر زینب در روز تولد حضرت زینب (س) ۳۲ بسته شکلات ۱۳ تایی بسته‌بندی کرد و بین دانش‌آموزان کلاس زینب تقسیم کرد. مادر زینب تقریباً چند دانه شکلات به دانش‌آموزان داده است؟

« پاسخ »

$$۳۲ \rightsquigarrow ۳۰$$

$$۱۳ \rightsquigarrow ۱۰$$

$$۳۰ \times ۱۰ = ۳۰۰$$

مادر زینب تقریباً ۳۰۰ شکلات به دانش‌آموزان داده است.

۱۹- بنفشه در یک روز ۱۰ آیه از قرآن را می‌خواند. او در یک هفته چند آیه می‌خواند؟ در یک ماه چند آیه می‌خواند؟

« پاسخ »

یک هفته = ۷ روز است.

یک ماه = ۳۰ روز است.

بنفشه در یک هفته ۷۰ آیه می‌خواند. $۷ \times ۱۰ = ۷۰$

بنفشه در یک ماه ۳۰۰ آیه می‌خواند. $۳۰ \times ۱۰ = ۳۰۰$

دانش‌آموز باایمان و عزیز: کتاب قرآن، کتاب زندگی است. آیه‌های قرآن را با معنی آن بخوان و عمل کن.

۲۰- در یکی از کتاب‌خانه‌های شهر شیراز ۷۶ ردیف کتاب چیده شده است و در هر ردیف ۸۳ جلد کتاب گذاشته‌اند. در این کتاب‌خانه تقریباً چند جلد کتاب موجود است؟

« پاسخ »

$$۷۶ \rightsquigarrow ۸۰$$

$$۸۳ \rightsquigarrow ۸۰$$

$$۸۰ \times ۸۰ = ۶۴۰۰$$

در این کتاب‌خانه ۶۴۰۰ جلد کتاب موجود است.

۲۱- پدر امین ۳۸ سگه‌ی ۵۰۰ ریالی داشت. او تقریباً چند ریال پول دارد؟

« پاسخ »

عدد ۵۰۰ عددی طبیعی است و تقریب ندارد.

$$۳۸ \rightsquigarrow ۴۰$$

$$۵۰۰ \times ۴۰ = ۲۰۰۰۰$$

پدر امین تقریباً ۲۰۰۰۰ ریال پول دارد.

۲۲- در یک مغازه‌ی لبنیات فروشی ۹ بسته‌ی بزرگ ۸ تایی ماست و ۸ بسته‌ی کوچک ۷ تایی ماست وجود دارد. در این مغازه چند بسته ماست موجود است؟

« پاسخ »

$$۹ \times ۸ = ۷۲ \quad \text{تعداد ماست بسته‌ی بزرگ}$$

$$۸ \times ۷ = ۵۶ \quad \text{تعداد ماست بسته‌ی کوچک}$$

$$۷۲ + ۵۶ = ۱۲۸ \quad \text{تعداد کل بسته‌های ماست}$$

۲۳- در جای خالی عدد مناسب بنویس.

۱- ۹ ماشین سواری چند چرخ دارند؟

۲- ۵ دانش‌آموز روی هم چند دست و پا دارند؟

۳- در یک هفته چند رکعت نماز ظهر و عصر می‌خوانیم؟

۴- شش سال چند فصل دارد؟

۵- ۵ حشره چند پا دارند؟

۶- سه کلاس ۳۰ نفره روی هم چند شاگرد دارند؟

« پاسخ »

۱- ماشین سواری معمولاً ۶ چرخ دارد.

۲- هر دانش‌آموز ۴ دست و پا دارد.

۳- نماز ظهر و عصر ۸ رکعت است.

۴- هر سال ۴ فصل دارد.

۵- حشرات ۶ پا دارند.

۶- سه کلاس ۹۰ شاگرد دارند.

$$۹ \times ۴ = ۳۶$$

$$۵ \times ۴ = ۲۰$$

$$۷ \times ۸ = ۵۶$$

$$۶ \times ۴ = ۲۴$$

$$۵ \times ۶ = ۳۰$$

$$۳ \times ۳۰ = ۹۰$$

۲۴- محیط مربعی به ضلع ۱۰۰ میلی‌متر چند میلی‌متر می‌شود؟

مساحت این مربع چند میلی‌متر مربع می‌شود؟

« پاسخ »

محیط = اندازه‌ی یک ضلع $\times ۴$

محیط مربع میلی‌متر $۱۰۰ \times ۴ = ۴۰۰$

مساحت = اندازه‌ی یک ضلع \times خودش

مساحت ده هزار میلی‌متر مربع $۱۰۰ \times ۱۰۰ = ۱۰,۰۰۰$

۲۵- مانند نمونه، حاصل ضرب را محاسبه کن.

$$\begin{array}{r} 23 \\ \times 3 \\ \hline 60 \\ + 9 \\ \hline 69 \end{array}$$

3×20
 3×3

$$\begin{array}{r} 41 \\ \times 5 \\ \hline 200 \\ + 5 \\ \hline 205 \end{array}$$

5×40
 5×1

$$\begin{array}{r} 42 \\ \times 3 \\ \hline \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 35 \\ \times 7 \\ \hline \\ + \\ \hline \end{array}$$

« پاسخ »

$$\begin{array}{r} 23 \\ \times 3 \\ \hline 60 \\ + 9 \\ \hline 69 \end{array}$$

3×20
 3×3

$$\begin{array}{r} 41 \\ \times 5 \\ \hline 200 \\ + 5 \\ \hline 205 \end{array}$$

5×40
 5×1

$$\begin{array}{r} 42 \\ \times 3 \\ \hline 120 \\ + 6 \\ \hline 126 \end{array}$$

3×40
 3×2

$$\begin{array}{r} 35 \\ \times 7 \\ \hline 210 \\ + 25 \\ \hline 245 \end{array}$$

7×30
 7×5